

ДЕРЖАВНА ПРИКОРДОННА СЛУЖБА УКРАЇНИ

**Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Б. Хмельницького**

Факультет підготовки керівних кадрів

Кафедра національної безпеки
(сфера прикордонної діяльності)
та управління

ПОГОДЖЕНО:

Начальник управління професійної
підготовки Департаменту персоналу
Адміністрації Державної прикордонної
служби України

полковник Олег ФІГУРА

27 08 2019 року

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор Національної академії Державної
прикордонної служби України імені
Б. Хмельницького

генерал-майор

Олег ШИНКАРУК

26 08 2019 року

**ПРОГРАМА
стажування**

для слухачів

Факультету підготовки керівних кадрів

(повне найменування навчального підрозділу)

Спеціальність

256 Національна безпека (сфера прикордонної діяльності)

(шифр та назва)

Професійна кваліфікація:

офіцер оперативно-стратегічного рівня

(назва)

Державної прикордонної служби України

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ (МЕТА І ЗАВДАННЯ), ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ СТАЖУВАННЯ І ЙОГО ЗМІСТ

1.1. Загальні положення

Програму стажування для слухачів факультету підготовки керівних кадрів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького – здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальності 256 «Національна безпека (сфера прикордонної діяльності)» та оперативно-стратегічного рівня вищої військової освіти розроблено відповідно до Інструкції з організації та проведення стажування слухачів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького (затверджено Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 02.03.2018 № 168, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26.03.2018 за № 355/31807).

Відповідно до цього наказу у програмі стажування зазначено загальні положення (мета і завдання), організація проведення стажування і його зміст; обов'язки учасників процесу організації та реалізації стажування, перелік умінь і навичок, яких повинні набути здобувачі вищої освіти; перелік можливих індивідуальних завдань, зміст і рекомендації щодо оформлення звітних матеріалів, інформаційно-методичне забезпечення (література), додатки.

Мета стажування – поглиблення і закріплення теоретичних знань на практиці, набуття та вдосконалення професійних навичок і вмінь для подальшого самостійного виконання обов'язків на посадах оперативно-стратегічного рівня управління в ДПС України, а також діагностування здатності слухачів виконувати завдання з організації оперативно-службової діяльності, передбачених цими посадами.

Завданнями стажування є:

набуття та вдосконалення практичних умінь та навичок для подальшого виконання обов'язків за посадою;

систематизація, поглиблення та закріплення отриманих знань і навичок з планування, організації та керівництва оперативно-службовою та повсякденною діяльністю;

розвиток умінь самостійно й об'єктивно оцінювати ситуації, що виникають, приймати обґрунтовані рішення в межах визначених посадовою інструкцією повноважень;

збирання емпіричного (фактологічного) матеріалу, необхідного для виконання кваліфікаційної випускної роботи.

Відповідно до мети, завдань стажування та в межах своєї компетенції слухачі факультету підготовки керівних кадрів під час проходження стажування повинні:

вивчити:

керівні документи, що регламентують діяльність відповідних органів ДПС України;

зміст та послідовність роботи керівників органів ДПС України в наступному календарному році або іншому періоді, а також при повсякденному виконанні своїх посадових обов'язків;

завдання, які виконуються органами ДПС України;

практично виконати:

збір, аналіз та систематизацію документів, інформаційно-аналітичного та емпіричного матеріалу, необхідних для виконання індивідуальних завдань відповідно до переліку (п. 3.1), який формується на основі попередньо визначеної тематики кваліфікаційної випускної роботи магістрів;

провести відповідні розрахунки щодо підготовки до оперативно-службової діяльності в наступному календарному році або іншому періоді (у т.ч. аналіз ризиків з акцентом уваги на існуючі уразливості системи охорони державного кордону);

прийняти участь в опрацюванні проектів оперативно-службових документів (у т.ч. плануючих, розпорядчих, облікових та звітних) за напрямками діяльності;

взяти участь:

у плануванні, організації, забезпеченні та здійсненні керівництва оперативно-службовою і повсякденною діяльністю органу ДПС України;

у підготовці та проведенні нарад в органах управління відповідно посаді, на якій проходить стажування;

проведенні занять з професійної та оперативної підготовки офіцерів органу ДПС України;

ознайомитися:

з умовами, елементами обстановки та особливостями здійснення оперативно-службової діяльності на ділянці відповідальності органу ДПС України (воєнно-політичними, соціально-економічними, фізико-географічними, природно-кліматичними, індустріальними, реальними та потенційними загрозами прикордонній безпеці, чинниками, що їх зумовлюють тощо);

з особливостями побудови системи охорони державного кордону суміжною державою та порядку міждержавної (прикордонної) комунікації;

з посадовими інструкціями керівництва органу ДПС України;

з організаційно-штатною структурою органу ДПС України;

з порядком ведення службової документації, веденням діловодства у органі ДПС України;

з розрахунками, які проводяться під час підготовки до оперативно-службової діяльності в наступному календарному році або іншому періоді;

з позитивними прикладами ефективної підготовки до оперативно-службової діяльності, а також з матеріалами аналізу нестандартних і помилкових рішень у діяльності посадових осіб.

1.2. Організація проведення стажування і його зміст

Стажування слухачів спеціальності 256 Національна безпека (сфера прикордонної діяльності) передбачено навчальним планом та рішенням ректора Національної академії на навчальний рік із тривалістю шість тижнів та обсягом сім кредитів ЄКТС (210 навчальних годин).

Стажування слухачів проводиться в органах ДПС України з урахуванням їх підготовки до подальшого працевлаштування на посадах, що відповідно до вимог військово-облікових спеціальностей передбачають наявність професійної кваліфікації офіцера оперативно-стратегічного рівня.

Відповідно до освітньо-професійної програми, в якій враховано положення Указу Президента України від 21.03.2002 № 277 (зі змінами станом на 11.11.2017), Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби України від 28.09.2012 № 770 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 18.10.2012 за № 1757/22069), зі змінами відповідно до Наказу Адміністрації Державної прикордонної служби України 21.12.2012 № 1115 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 11.01.2013 за № 102/22634), а також Професійного стандарту офіцера оперативно-стратегічного рівня Державної прикордонної служби України, випускники можуть бути працевлаштовані на таких посадах:

1. Голова Державної прикордонної служби України.
2. Заступник (перший заступник) Голови Державної прикордонної служби України (всіх найменувань).
3. Директор (начальник) департаменту (всіх найменувань).
4. Заступник (перший заступник) директора (начальника) департаменту (всіх найменувань).
5. Начальник управління (всіх найменувань).
6. Заступник начальника управління (всіх найменувань).
7. Начальник регіонального управління.
8. Заступник (перший заступник) начальника регіонального управління (всіх найменувань).

9. Ректор Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

10. Заступник (перший заступник) ректора Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (всіх найменувань).

11. Начальник Головного центру підготовки особового складу Державної прикордонної служби України імені генерал-майора Ігоря Момота.

12. Заступник (перший заступник) начальника Головного центру підготовки особового складу Державної прикордонної служби України імені генерал-майора Ігоря Момота (всіх найменувань).

13. Посади науково-педагогічного та керівного складу факультету підготовки керівних кадрів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

У випадку, якщо слухач на дійсний час проходить або раніше проходив військову службу за фахом, що відповідає галузі знань, освітній спеціальності та оперативному-стратегічному рівню військового управління, або мав досвід практичної роботи на таких посадах (під час відряджень, підвищення кваліфікації тощо) і може це документально підтвердити, начальником профільної кафедри, як правило, приймається рішення про звільнення слухача від проходження стажування на підставі його письмового звіту щодо професійної діяльності на зазначеній(их) посаді(ах). У такому разі, вивільнений навчальний час використовується слухачем для опрацювання кваліфікаційної випускної роботи та удосконаленню професійних компетентностей, визначених в освітньо-професійній програмі.

Перелік посад, стажування на яких планується організувати, визначається рішенням вченої ради Національної академії на наступний навчальний рік та затверджується ректором Національної академії завчасно погоджуються з управлінням професійної підготовки персоналу та організації освітньої діяльності Департаменту особового складу Адміністрації Державної прикордонної служби України.

Особливості підготовки до стажування

Не пізніше ніж за два місяці до початку стажування Національна академія надсилає до підрозділу Адміністрації ДПС України, який бере участь у забезпеченні реалізації державної політики у сфері освіти та підготовки особового складу ДПС України (далі – підрозділ у сфері освіти та підготовки особового складу ДПС України), пропозиції щодо кількості слухачів і переліку посад, стажування на яких планується провести, а також його строки.

Підрозділ у сфері освіти та підготовки особового складу ДПС України здійснює кількісний і посадовий розподіл слухачів за органами ДПС України, ураховуючи наявність в них умов для розміщення і харчування слухачів, можливості надання необхідних практичних навичок роботи на відповідних посадах, погоджує розподіл слухачів із відповідними структурними підрозділами Адміністрації ДПС України та направляє розпорядження Адміністрації ДПС України з організації і проведення стажування слухачів в Національну академію та відповідні органи ДПС України.

Організація стажування слухачів покладається на ректора Національної академії. На підставі розпорядження Адміністрації ДПС України не пізніше ніж за місяць до початку проходження слухачами стажування ректор Національної академії видає наказ, яким визначається завдання керівникам відповідних підрозділів Національної академії щодо організації стажування, посади в органах ДПС України, стажування на яких організовано, завдання щодо відрядження слухачів та керівників стажування від Національної академії (за потреби) до органів ДПС України, організація здійснення контролю посадовими особами Національної академії щодо проходження стажування, строк проведення захисту результатів практичної підготовки та склад комісії із захисту її результатів (далі – комісія).

До роботи комісії, крім науково-педагогічних працівників профільних кафедр та факультетів Національної академії, можуть залучатися представники Адміністрації, регіональних управлінь та відповідних органів ДПС України.

Профільною кафедрою зі спеціальності 256 Національна безпека (сфера прикордонної діяльності) є кафедра національної безпеки (сфера прикордонної діяльності) та управління.

Планування стажування здійснюється відповідно до Інструкції з організації та проведення стажування слухачів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 02.03.2018 № 168 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 26.03.2018 за № 355/31807.

У визначений планом термін начальник факультету та начальник профільної кафедри факультету здійснюють організаційні заходи щодо проведення інструкторсько-методичного заняття, інструктажу з дотримання заходів безпеки, підготовки необхідних документів тощо.

До початку стажування слухачами складаються проекти індивідуальних планів проходження стажування (додаток 1), які в подальшому затверджуються начальником органу ДПС України та погоджуються з керівниками стажування. Основою для цих планів є обов'язки слухачів на період стажування, а також завдання на обрані ними теми кваліфікаційних випускних робіт відповідно до переліку (п. 3.1).

Особливості проведення стажування

Керівництво органів ДПС України отримує відповідні розпорядження щодо терміну, порядку стажування, розміщення та забезпечення слухачів, керівників від Національної академії (за необхідністю).

З прибуттям до місць стажування слухачами уточнюються:

час та порядок підтримання зв'язку;

порядок розміщення та харчування;

послідовність відпрацювання індивідуальних планів;

питання, які не вирішені в органі ДПС України, та потребують безпосереднього впливу з боку посадових осіб Національної академії.

Особлива увага приділяється порядку вирішення питань інформаційного забезпечення слухачів, а також надання достатньої самостійності у виконанні обов'язків відповідно до посади.

З прибуттям до органу ДПС України слухач відрекомендується його керівництву, узгоджує порядок проходження стажування у визначеному структурному підрозділі, уточнює час і порядок доповіді про хід стажування.

Інформування керівництва Національної академії про стан і хід виконання програми стажування здійснюється через начальника факультету (керівника стажування від Національної академії):

в день прибуття – про розміщення у місцях проходження стажування;

один раз на тиждень – про хід стажування;

не пізніше, ніж за три доби до терміну завершення стажування – про готовність до виїзду слухачів до академії;

в день виїзду – про вид транспорту, час виїзду та прибуття, а також про повноту розрахунків за місцем проведення стажування;

негайно – у разі виникнення подій зі слухачами, випадків порушень ними військової дисципліни, невиконання планів, а також в інших невідкладних ситуаціях.

Під час проходження стажування слухачі підпорядковуються начальнику органу ДПС України, у розпорядження якого вони направлені.

Керівництво повсякденною діяльністю слухачів під час проходження стажування здійснює керівник стажування від органу ДПС України, призначений відповідним наказом.

Під час стажування слухачі в повному обсязі виконують службові обов'язки за посадою, на якій організовано стажування, крім обмежень, які встановлюються законодавством.

Слухачі під час стажування ведуть щоденник проходження стажування (додаток 2).

Після підведення підсумків в органі ДПС України слухачу надається час для повного розрахунку за місцем проведення стажування.

II. ОBOB'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ПРОЦЕСУ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТАЖУВАННЯ, ПЕРЕЛІК УМІНЬ І НАВИЧОК, ЯКИХ ПОВИННІ НАБУТИ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Обов'язки учасників процесу організації та реалізації стажування

Ректор Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького організовує та контролює:

- своєчасне розроблення факультетами, кафедрами програм стажування;
- розподіл слухачів для проходження стажування;
- проведення організаційно-методичних інструктажів слухачів з питань проходження стажування;
- забезпечення слухачів програмами проходження стажування;
- узагальнення витягів з наказів органів ДПС України щодо організації в них стажування слухачів;
- проведення захисту результатів стажування;
- узагальнення результатів стажування.

Начальники органів ДПС України, в яких організовано стажування слухачів:

у тижневий строк до початку стажування видають наказ про організацію і проведення стажування слухачів Національної академії, в якому визначають строки проведення стажування, посади, стажування на яких організовано, керівників стажування від органу ДПС України, завдання щодо матеріально-технічного забезпечення організації стажування та повернення слухачів до Національної академії;

надсилають до Національної академії витяг з наказу про організацію і проведення стажування слухачів Національної академії впродовж трьох днів після початку стажування;

перед початком стажування ознайомлюються з індивідуальними планами проходження стажування та затверджують їх;

проводять інструктажі слухачів з питань охорони праці, особистої безпеки та внутрішнього розпорядку;

створюють слухачам належні умови проходження стажування та побуту;

здійснюють постійний контроль за проходженням стажування;

у разі систематичного невиконання слухачами індивідуальних планів проходження стажування, недбалого ставлення до виконання обов'язків за відповідною посадою або грубого порушення дисципліни припиняють проходження слухачами стажування та організують відправлення їх до Національної академії з відповідним письмовим повідомленням і копією висновку службового розслідування для прийняття відповідного рішення щодо їх подальшого навчання;

після завершення стажування здійснюють узагальнення інформації щодо результатів проходження стажування, підписують відгук за результатами стажування слухача Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького (згідно типової форми) та скріплюють його гербовою печаткою органу ДПС України.

Керівник стажування від органу ДПС України:

надає слухачеві допомогу в підготовці індивідуального плану проходження стажування та контролює подальше його виконання;

ознайомлює слухача з обстановкою та особливостями оперативно-службової діяльності, посадовою інструкцією та іншими документами, які регламентують діяльність органу ДПС України;

ознайомлює слухача з розпорядком дня, розташуванням будівель та приміщень тощо;

здійснює практичне навчання слухача відповідно до програми стажування;

відповідає за повноту та якість виконання індивідуального плану проходження стажування слухача;

забезпечує дотримання заходів безпеки;

надає слухачеві допомогу в збиранні необхідної інформації, яку надалі він може використати в межах тематики кваліфікаційної випускної роботи;

аналізує рівень підготовки, морально-ділові якості слухача;

після завершення стажування готує відгук за результатами стажування слухача Національної академії, в якому зазначаються:

уміння слухача планувати, організовувати і здійснювати керівництво оперативно-службовою та повсякденною діяльністю підлеглих, ефективність і доцільність прийнятих управлінських рішень;

рівень знання зброї і техніки, навички роботи з ними (експлуатації, організації обліку та зберігання);

ставлення до виконання службових обов'язків, дисциплінованість, рівень фізичної підготовки, найбільш типові риси характеру;

висновки про практичну роботу та рівень професійної підготовки слухача;

стан (обсяг) виконання слухачем індивідуального плану проходження стажування;

загальна оцінка стажування.

Керівниками стажування від органів ДПС України призначаються офіцери, які є безпосередніми начальниками посадових осіб, на посадах яких організовано стажування.

Керівник стажування від Національної академії:

здійснює постійний контроль за умовами проходження стажування для забезпечення якісного виконання слухачами програми стажування, станом дисципліни та правопорядку;

вносить начальнику органу ДПС України пропозиції щодо усунення недоліків, виявлених в організації стажування;

доповідає щотижня начальнику факультету підготовки керівних кадрів про хід стажування;

надає слухачам необхідну методичну допомогу;

узагальнює пропозиції начальника органу ДПС України щодо формування у слухачів практичних навичок та умінь у зв'язку зі змінами, які відбуваються на державному кордоні, а також позитивні приклади ефективної організації оперативно-службової діяльності та матеріали з аналізом типових нестандартних і помилкових рішень у діяльності посадових осіб для врахування їх в освітньому процесі;

здійснює професійну орієнтацію в органах ДПС України з метою відбору кандидатів для вступу до Національної академії;

подає начальнику факультету підготовки керівних кадрів звіт про проведення стажування слухачів Національної академії (згідно типової форми) із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення умов його організації.

Повсякденна діяльність керівника стажування від Національної академії відображається в його особистому плані (додаток 3).

Слухач:

до початку стажування вивчає зміст та вимоги керівних документів, які безпосередньо стосуються стажування та виконання обов'язків за посадою, на якій буде проходити стажування (отримує та усвідомлює завдання від керівника кваліфікаційної випускної роботи);

своєчасно прибуває до місця стажування в установленій формі одягу і має при собі службове посвідчення, довідку про допуск до державної таємниці (якщо це передбачено номенклатурою посад), припис з РСО, посвідчення про відрядження;

ознайомлюється з посадовою інструкцією та в межах своєї компетенції – зі службовою документацією;

бере участь у нарадах, заняттях з особовим складом;

сумлінно і своєчасно виконує завдання, які передбачені програмою стажування;

складає індивідуальний план проходження стажування та веде щоденник проходження стажування;

дотримується правил охорони праці, заходів безпеки, внутрішнього розпорядку роботи та службової дисципліни.

2.2. Перелік умінь і навичок, яких повинні набути здобувачі вищої освіти

У результаті проходження стажування слухачі повинні набути уміння і навички (результати навчання), які забезпечують формування компетентностей відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності 256 «Національна безпека (сфера прикордонної діяльності)», а саме:

Шифр компетентності	Зміст компетентності
Загальні компетентності	
ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК-2	Здатність планувати та управляти часом
ЗК-3	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
ЗК-4	Здатність приймати обґрунтовані рішення в складних і непередбачуваних умовах
ЗК-5	Здатність спілкуватися іноземною мовою
ЗК-6	Здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності
ЗК-7	Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання та підвищення професійного рівня
ЗК-8	Здатність до постійного самовдосконалення, самостійного здобування нових фахових знань з використанням різних джерел інформації
ЗК-9	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми
Фахові компетентності	
Загально-професійні компетентності за спеціальністю (ПК)	
ПК-1	Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення сфер національної безпеки і оборони держави
ПК-2	Здатність аналізувати та розуміти сучасний стан і тенденції розвитку міжнародних відносин, їх вплив на національну безпеку і оборону держави, об'єктивний характер європейських та євроатлантичних інтеграційних процесів, шляхи досягнення сумісності із збройними силами країн Організації Північноатлантичного договору (НАТО)
ПК-3	Здатність критично та на межі предметних галузей осмислювати понятійно-категоріальний апарат загальної теорії національної безпеки, структуру, принципи забезпечення національної безпеки, складові сектору безпеки і оборони
ПК-4	Здатність аналізувати основні проблеми забезпечення сфер національної безпеки і оборони, організувати власну діяльність з огляду на досягнення науки та з урахуванням динамічних змін, що відбуваються у сферах національної безпеки і оборони
ПК-5	Здатність спілкуватися іноземною мовою при виконанні завдань професійної діяльності, опрацьовувати документи іноземною мовою з питань забезпечення сфер національної безпеки і оборони
ПК-6	Здатність зрозуміло і недвозначно надавати оцінку тенденціям розвитку державної політики у сферах національної безпеки і оборони, аналізувати доктрини та стратегії національної безпеки іноземних держав та визначати потенційний негативний вплив їх реалізації на національну безпеку

Шифр компетентності	Зміст компетентності
	України
ПК-7	Здатність проводити моніторинг, складання короткострокового й довгострокового прогнозу розвитку ситуації на підставі отриманих даних
ПК-8	Здатність побудувати ефективну систему інформаційно-аналітичного забезпечення підтримки прийняття рішень щодо запобігання, протидії та нейтралізації загроз національній безпеці
ПК-9	Здатність створювати стратегії розвитку у сферах національної безпеки і оборони
ПК-10	Здатність розробляти та впроваджувати організаційно-правові заходи підвищення ефективності діяльності підпорядкованих складових сектору безпеки і оборони

III. ПЕРЕЛІК МОЖЛИВИХ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ, ЗМІСТ І РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ МАТЕРІАЛІВ, ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (ЛІТЕРАТУРА)

3.1. Перелік можливих індивідуальних завдань

№ з/п	Тема індивідуального завдання
1.	Раціоналізація розподілу сил та засобів регіонального управління Державної прикордонної служби України при виконанні завдань оперативно-службової діяльності, зокрема, під час проведення прикордонних операцій при загостренні воєнно-політичної обстановки, а також участі підпорядкованих частин та підрозділів у територіальній обороні.
2.	Удосконалення діяльності штабу регіонального управління щодо проведення аналізу протиправної діяльності під час підготовки до оперативно-службової діяльності.
3.	Удосконалення діяльності штабу регіонального управління щодо посилення органів охорони державного кордону до дій в умовах надзвичайних ситуацій.
4.	Підвищення ефективності функціонування контрольних пунктів в'їзду-виїзду в районі проведення операції Об'єднаних сил.
5.	Удосконалення управління видами всебічного забезпеченням органів Державної прикордонної служби України.
6.	Обґрунтування заходів із відновлення системи охорони державного кордону на тимчасово неконтрольованих ділянках.
7.	Удосконалення ситуаційного управління регіональним управлінням Державної прикордонної служби України.
8.	Забезпечення інтеграбельності діяльності Державної прикордонної служби України з діяльністю Європейської прикордонної та берегової охорони.
9.	Удосконалення функціонування системи висвітлення надводної обстановки на ділянці відповідальності регіонального управління.
10.	Обґрунтування концептуальних підходів щодо формування антикорупційної резистентності персоналу Державної прикордонної служби України.
11.	Удосконалення системи управління розвитком кадрового потенціалу Державної прикордонної служби України.
12.	Удосконалення функціонування телекомунікаційної системи Державної прикордонної служби України.
13.	Удосконалення діяльності оперативно-розшукових підрозділів Державної прикордонної служби України в системі забезпечення національної безпеки України.

14.	Формування професійної надійності майбутніх офіцерів-прикордонників у процесі фахової підготовки.
15.	Дослідження проблем становлення прикордонної безпеки як складової національної і міжнародної безпеки.
16.	Дослідження проблем стратегічного планування та реформування Державної прикордонної служби України, зокрема, удосконалення фінансового планування прикордонного відомства.
17.	Реалізація завдань Концепція інтегрованого управління кордонами в контексті забезпечення національної безпеки України.

3.2. Зміст і рекомендації щодо оформлення звітних матеріалів

Після завершення стажування слухач:

складає звіт про результати проходження стажування слухача Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького (додаток 4), який погоджується керівниками стажування від органу ДПС України та Національної академії (у разі призначення);

отримує в органі ДПС України відгук за результатами стажування.

Звітність за результатами проходження стажування слухачів

За результатами проходження стажування слухачі після повернення до Національної академії подають начальнику профільної кафедри:

індивідуальний план проходження стажування;

звіт про результати проходження стажування;

відгук за результатами стажування;

заповнений щоденник проходження стажування.

Засідання комісії з проведення захисту результатів стажування слухачів проводяться через 10 діб після повернення слухачів із стажування у строк, визначений наказом ректора Національної академії про організацію стажування.

Комісія оцінює стажування на підставі вивчення звітних документів слухача, складеного органом ДПС України відгуку, звіту керівника від Національної академії (в разі його призначення), усної доповіді слухача та його

відповідей на додаткові запитання в межах службових обов'язків, що ним виконувалися під час проходження стажування.

Під час оцінювання враховуються:

повнота та якість виконання індивідуального плану стажування;

результати виконання службових обов'язків за посадою стажування;

якість проведення занять, інших заходів під час стажування;

виконання заходів під час участі в плануванні, організації, забезпеченні оперативно-службової та повсякденної діяльності органу ДПС України у різних умовах обстановки;

рівень набуття навичок самостійного виконання завдань у процесі практичної діяльності на посаді;

уміння застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності на посаді;

зміст та якість оформлення звітних документів;

дотримання слухачем дисципліни під час проходження стажування та його робота із зміцнення дисципліни в органі ДПС України.

Керівник кваліфікаційної випускної роботи на зворотній стороні відгуку повинен зробити відмітку, в якій визначає повноту та якість відпрацювання індивідуального завдання, визначеного відповідно до переліку (п. 3.1): питань завдання на кваліфікаційну випускну роботу (або завдання на підготовчий етап виконання кваліфікаційної роботи).

Слухачам, які не захистили результати стажування в установлений строк з поважних причин (хвороба, сімейні обставини, службові відрядження), рішенням начальника факультету підготовки керівних кадрів встановлюється індивідуальний строк проведення захисту.

Слухачам, які отримали незадовільну оцінку під час захисту стажування надається можливість перескладання. У разі повторного отримання незадовільної оцінки під час захисту стажування слухачі відраховуються з Національної академії в установленому законодавством порядку.

Звітність за результатами стажування керівника стажування від Національної академії (в разі його призначення)

Керівник стажування від Національної академії подає начальнику факультету підготовки керівних кадрів звіт про проведення стажування слухачів Національної академії (додаток 5) із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення умов його організації. У випадку, коли керівник стажування від Національної академії не призначався, звіт про проведення стажування слухачів опрацьовується начальником курсу на основі звітів слухачів про результати стажування та їх доповідей в ході стажування.

Звіт за стажування виконується в 2 примірниках, які розглядаються на нараді факультету. Перший примірник зберігається в загальному діловодстві, другий – направляється начальнику відділення підготовки персоналу Національної академії.

Загальні підсумки стажування і заходи щодо його подальшого вдосконалення розглядаються вченою радою Національної академії.

Звітність за результатами стажування Національної академії

За результатами стажування Національна академія подає до управління професійної підготовки та організації освітнього процесу Департаменту особового складу аналітичну довідку, в якій зазначаються:

участь керівного складу органу ДПС України в організації і проведенні стажування;

позитивні аспекти та виявлені недоліки в плануванні, організації та керівництві проходження стажування слухачами Національної академії, можливі шляхи їх усунення;

узагальнені підсумки стажування.

За підсумками стажування видається наказ ректора Національної академії, в якому визначається перелік заходів, спрямованих на вдосконалення організації і проходження стажування та освітнього процесу в Національній академії.

3.3. Інформаційно-методичне забезпечення (література)

1. Конституція України.
2. Закон України “Про державний кордон України”.
3. Закон України “Про Державну прикордонну службу України”.
4. Закон України “Про виключну (морську) економічну зону України”.
5. Закон України “Про прилеглу зону України”.
6. Закон України “Про прикордонний контроль”.
7. Закон України “Про оперативно-розшукову діяльність”.
8. Закон України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону”.
9. Закон України “Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб”.
10. Закон України “Про боротьбу з тероризмом”.
11. Закон України “Про розвідувальні органи”.
12. Закон України “Про контррозвідувальну діяльність”.
13. Закон України “Про запобігання корупції”.
14. Закон України “Про вищу освіту”.
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.07.1998 року №1147 “Про прикордонний режим”.
16. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.08.1998 року № 1199 “Про контрольовані прикордонні райони”.
17. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.1999 року № 48 “Про затвердження Порядку здійснення координаційної діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань додержання режимів на державному кордоні”.
18. Наказ МВС України від 10.05.2018 №386 “Про затвердження Порядку дій уповноважених службових осіб органів Державної прикордонної служби України під час затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, без ухвали слідчого судді або суду”, зареєстрований у Мінюсті України 18.07.2018 за №834/32286.

19. Наказ МВС України від 30.11.2018 року № 971“ Положення про орган охорони державного кордону Державної прикордонної служби України”, зареєстрований у Мінюсті України 26.12.2018 за №1468/32920.

20. Статут з охорони державного кордону України, частина I, прикордонний загін (проект).

21. Положення про Адміністрацію Державної прикордонної служби України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 533.

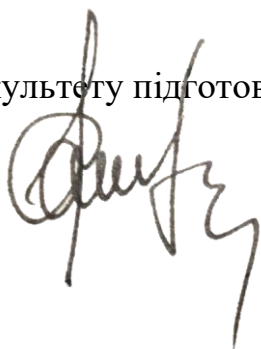
22. Положення про регіональне управління Державної прикордонної служби України, затверджене наказом Адміністрації Державної прикордонної служби України від 17 жовтня 2003 р. № 173.

23. Порядок роботи органів управління Державної прикордонної служби України з підготовки до оперативно-службової діяльності в наступному календарному році або іншому періоді, затверджений наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26.04.2018 року № 350.

24. Інструкція з організації та проведення стажування слухачів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 02.03.2018 № 168.

25. Положення з організації та проведення практичної підготовки керівного, науково-педагогічного складу, слухачів курсантів та студентів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, затверджене наказом ректора Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького від 05.06.2015 № 117.

Начальник факультету підготовки керівних кадрів
полковник

Сергій БІЛЯВЕЦЬ

ДОДАТКИ

Додаток 1
до Програми стажування для слухачів
факультету підготовки керівних кадрів
Національної академії Державної прикордонної
служби України імені Б. Хмельницького
служби імені Б. Хмельницького

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник _____

_____
(найменування структурного підрозділу)

_____
(військове звання) (підпис) (вл. ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН проходження стажування

_____
(військове звання, прізвище, ім'я, по батькові)

_____
(факультет, спеціальність)

для проходження стажування в _____

_____
(найменування структурного підрозділу)

у період з _____ по _____ 20__ року

№ з/п	Найменування заходу	Дата	Відмітка про виконання	Примітка

Слухач _____

_____
(найменування навчальної групи)

_____
(військове звання)

_____
(підпис)

_____
(вл. ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

ПОГОДЖЕНО:

Керівник стажування від _____

_____
(посада)

_____
(військове звання) (підпис) (вл. ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

Керівник стажування від
Національної академії

_____
(посада)

_____
(військове звання) (підпис) (вл. ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

Додаток 2
до Програми стажування для слухачів
факультету підготовки керівних кадрів
Національної академії Державної прикордонної
служби України імені Б. Хмельницького
служби імені Б. Хмельницького

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**ЩОДЕННИК
проходження стажування**

_____
(військове звання, прізвище, ім'я, по батькові)

слухача факультету _____, _____ курсу, _____ навчальної групи.

Керівник стажування _____
(військове звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Місце стажування _____
(найменування структурного підрозділу)

Стажування на посаді _____
(посада)

Строк стажування з _____ по _____ 20__ року

I. МЕТА І ЗАВДАННЯ СТАЖУВАННЯ

Вивчити _____

Практично виконати _____

Взяти участь _____

Ознайомитися _____

II. ОBOB'ЯЗКИ

III. ЗАУВАЖЕННЯ

IV. КАРТКА ОБЛІКУ СТАЖУВАННЯ

(записи ведуться щодня впродовж усього періоду стажування)

Дата	Час	Перелік занять, завдань, заходів

Слухач _____
(найменування факультету)

_____
(військове звання)

_____
(підпис)

_____
(вл. ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

Додаток 3
до Програми стажування для слухачів
факультету підготовки керівних кадрів
Національної академії Державної прикордонної
служби України імені Б. Хмельницького
служби імені Б. Хмельницького

ПОГОДЖЕНО:

Начальник _____

_____ (найменування структурного підрозділу)

_____ (військове звання) (підпис) (вл. ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Заступник ректора Національної
академії з навчальної роботи

_____ (військове звання) (підпис) (вл. ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

ОСОБИСТИЙ ПЛАН

роботи керівника стажування від Національної академії Державної
прикордонної служби України імені Б. Хмельницького

Таблиця 1

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання

Розподіл слухачів за місцями проходження стажування

Таблиця 2

№ з/п	Місце стажування	Військове звання, прізвище та власне ім'я слухача	Посада на місці стажування	Примітка

Послідовність і терміни керівництва проходженням стажування слухачами

Таблиця 3

№ з/п	Місце роботи	Термін роботи (числа місяця)					
		1	2	3	...	30	31

Керівник стажування від Національної академії _____
(посада)

_____ (військове звання)

_____ (підпис)

_____ (вл. ім'я, прізвище)

Додаток 4
до Програми стажування для слухачів
факультету підготовки керівних кадрів
Національної академії Державної прикордонної
служби України імені Б. Хмельницького
служби імені Б. Хмельницького

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник

_____ (найменування структурного підрозділу)

_____ (військове звання) _____ (підпис) _____ (вл. ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

ЗВІТ

про результати проходження стажування слухача Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Посада _____

Факультет _____

Мета стажування _____

_____ Орган ДПС України, в якому здійснювалося стажування

_____ Строк стажування з _____ по _____ 20__ року

_____ Наказ по органу ДПС України від _____ 20__ року № _____

Результати стажування (заповнюється слухачем)

(стисло вказуються повнота відпрацювання програми стажування і індивідуального плану проходження стажування, отримані при цьому результати, позитивні сторони стажування, суть труднощів і проблем, які виникали під час стажування, пропозиції щодо подальшого вдосконалення організації і порядку проведення стажування)

Пропозиції щодо впровадження результатів стажування (заповнюється керівником стажування від органу ДПС України)

_____

_____

Слухач _____
(найменування навчальної групи)

_____

(військове звання)

(підпис)

(вл. ім'я, прізвище)

_____ 20 _____ року

ПОГОДЖЕНО:

Керівник стажування від
органу ДПС України

_____

(посада)

(військове звання) (підпис) (вл. ім'я, прізвище)

_____ 20 _____ року

Керівник стажування від
Національної академії

_____

(посада)

_____

(військове звання) (підпис) (вл. ім'я, прізвище)

_____ 20 _____ року

Додаток 5
до Програми стажування для слухачів
факультету підготовки керівних кадрів
Національної академії Державної прикордонної
служби України імені Б. Хмельницького

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник ректора Національної
академії з навчальної роботи

_____ (військове звання) _____ (підпис) _____ (вл. ім'я, прізвище)

_____ 20__ року

ЗВІТ
про проведення стажування слухачів Національної академії Державної
прикордонної служби України імені Б. Хмельницького

з _____ по _____ 20__ року

У звіті відображаються такі питання:

орган ДПС України, у якому слухачі проходили стажування, кількість слухачів, яка проходила стажування посадах;

виконання програми стажування кожним слухачем окремо. У разі невиконання програми вказати причини, а також ужиті заходи, надати пропозиції щодо вдосконалення програми стажування;

позитивні сторони й недоліки в організації стажування. Зазначити відповідність теоретичної і практичної підготовки кожного слухача посаді, на якій він проходив стажування, викласти загальні висновки з рекомендаціями для начальників кафедр і факультетів;

участь начальників органу ДПС України в організації, керівництві і проведенні стажування. Указати, що зроблено конкретно, якість проведених заходів;

участь слухачів в охороні державного кордону, підготовці та роботі з персоналом. Указати позитивні і негативні сторони, надати рекомендації начальникам кафедр;

стан дисципліни слухачів у період стажування.

У підсумках звіту відображаються такі питання:

загальні підсумки стажування слухачів за відгуками. Пропозиції офіцерів органів ДПС України щодо організації та проведення стажування. Рекомендації начальникам кафедр, факультетів;

конкретні пропозиції щодо подальшого поліпшення організації проведення стажування. Загальні висновки щодо проведення стажування.

Керівник стажування від Національної академії

_____ (посада)

_____ (військове звання) _____ (підпис) _____ (вл. ім'я, прізвище)

_____ 20__ року